

ประเภทของการอภิปราย

๑. การอภิปรายกลุ่ม หมายถึง การอภิปรายที่บุคคลมาร่วมปรึกษาหารือกัน อาจมีจำนวน ๕-๑๐ คน หรือมากกว่านี้ก็ได้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการพูด ผลัดกันพูด ผลัดกันฟัง การอภิปรายแบบนี้จะไม่มีผู้ฟัง เพราะทุกคนเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟังนั่นเอง

๒. การอภิปรายในที่ประชุม หมายถึง การอภิปรายที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้แน่นอนว่าทุกคนจะมาร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นสำหรับหัวข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การอภิปรายแบบนี้มีประธานในการอภิปราย ทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินการอภิปรายให้เป็นไปตามระเบียบวาระ และหลังจากที่สมาชิกมาร่วมประชุมอภิปรายกัน เสร็จสิ้นจนได้ข้อยุติ ก่อนเสนอข้อยุตินั้นสมาชิกจะต้องลงคะแนนเสียงกันก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นมติของที่ประชุมจริง บางครั้งอาจมีการคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ประมาณ ๓-๕ คน ร่วมอภิปรายเป็นคณะ ส่วนคนที่เหลือก็เป็นผู้ฟัง และหลังจากได้อภิปรายแล้วจะเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามข้อสงสัย เมื่อทุกคนเข้าใจกระจ่างดีแล้วจึงสรุปข้อยุติที่ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน ถือเป็นมติของที่ประชุม จากนั้นประธานก็กล่าวปิดอภิปรายได้

องค์ประกอบของการพูดอภิปรายและบทบาทหน้าที่

๑. ผู้ดำเนินการอภิปราย : หน้าที่

การอภิปรายจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้ดำเนินการอภิปราย ซึ่งหน้าที่ของผู้ดำเนินการอภิปราย ได้แก่

- ๑) กล่าวแนะนำผู้ร่วมอภิปรายให้ผู้ฟังรู้จักอย่างย่อๆ
- ๒) กล่าวชื่อเรื่องที่จะอภิปรายและกำหนดเวลาการอภิปราย
- ๓) เชิญผู้อภิปรายพูดให้ทั่วถึงกัน คอยรักษาเวลาการพูดให้อยู่ในกำหนด

๔) เข้าใจเรื่องที่จะอภิปรายอย่างดี ประชุมปรึกษาหารือวางแผนการพูดไว้ล่วงหน้า

๕) ช่วยสรุปการพูดอภิปรายของแต่ละคนและเชื่อมโยงไปยังผู้อภิปรายแต่ละคนได้

๖) คอยเพิ่มเติมหรือสรุปเรื่องอภิปรายให้ผู้ฟังเข้าใจดียิ่งขึ้น

๗) คอยแจกคำถามของผู้ฟังให้ผู้อภิปราย

๒. ผู้อภิปราย : หน้าที่

๑) เข้าใจเนื้อเรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี เตรียมตัวมาอย่างดี

๒) ประชุมปรึกษาหารือกับคณะผู้อภิปราย แบ่งหัวข้อตามความถนัดของตน

๓) รักษาเวลาในการพูดให้เคร่งครัดเสมอและตรงต่อการณ์หมาย

๔) ใช้ภาษาพูดที่กะทัดรัด ชัดเจน

๕) รักษาบรรยากาศที่ดีในการพูด เช่น กิริยาท่าทาง สีหน้า และการควบคุมอารมณ์

๖) ผู้อภิปรายควรเปิดโอกาสให้ผู้อื่นพูดบ้าง ไม่พูดมากเสียคนเดียว

๗) เพิ่มเติมเนื้อเรื่องบางตอนหากเห็นว่าผู้อภิปรายยังพูดไม่สมบูรณ์

ปัญหาหรือหัวข้อเรื่องที่จะนำมาอภิปราย

➡ ๑. ไม่ควรเน้นปัญหาที่กว้างเกินไปจนสรุปผลไม่ได้ หรือต้องใช้เวลายาวนาน

➡ ๒. ควรเป็นปัญหาที่มีสาระและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

➡ ๓. ควรเป็นปัญหาที่คนส่วนใหญ่ได้ประสบและเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยๆ

➡ ๔. ควรเป็นปัญหาที่สังคมส่วนใหญ่เข้าใจยากหรือเข้าใจไม่ถูกต้อง